

Nástěnné kalendáře jsou ozdobou interiérů

MUZEJNÍ

KUKÁTKO

Mnozí z nás pod vánočním stromečkem jistě objevili kalendář pro nastupující rok. Dárek je to nejen praktický, ale často svým výtvarným pojetím těší oko obdarovaného během celého roku. Estetickou funkci plní zejména nástěnné kalendáře, u nichž je kalendárium maximálně zredukováno a dominantní roli zaujímá reprodukováný obraz.

Nejstarší, ojediněle dochované tištěné nástěnné kalendáře pro laickou veřejnost pocházejí na našem území z 1. poloviny 19. století, ale už v době baroka se tiskly nástěnné církevní kalendáře, které sloužily jako liturgická pomůcka kléru. Obliba nástěnných kalendářů výrazně vzrostla ve 2. polovině 19. století a kalendáře tehdy připomínaly plakáty – byly jednolístové, popřípadě oboustranné. Jedním z nejslavnějších exemplářů byl

barvotiskový kalendář vytištěný při příležitosti Světové výstavy ve Vídni (1873), na němž byl zobrazen vějíř s růžemi. Těšil se takové popularitě, že byl opakovaně dotiskován.

Výtvarná úroveň kalendářů se postupně zvyšovala a obrazová složka byla zadávána dokonce i renomovaným umělcům například secesnímu malíři Gusta-

vu Klimtovi. V pojetí kalendářů docházelo i k různým inovacím a na přelomu 19. a 20. století se už začaly vyrábět blokové útržkové.

Krátký exkurz do historie vypovídá o tom, že nástěnné obrazové kalendáře mají za sebou více než 140letou tradici. V současnosti patří k nejoblíbenější verzi měsíční – dvanáctilístový kalendář. V našem regionu lze kro-

mě kalendářů s reprodukovánými fotografiemi z minulosti i současnosti kraje pořídit například kalendáře s reprodukovánými díly výtvarných umělců, kteří jsou spjatí s Valašskem. Jedním z nich je i jubilejní kalendář malíře a grafika Ilji Hartingera nazvaný „Ohlédnutí v čase 1935–2015“, který byl v letošním roce vydán zlínskou Galeríí pod radnicí k umělovým osmdesátinám. V úvodu obsahuje medailonek a vzpomínky malíře na Mistry ze Soláně.

Obrazovou část tvoří celkem třináct velkých reprodukcí malířových olejomalb převážně z doby po roce 2000, z čehož osm bylo namalováno v posledních pěti letech. Tři z vyobrazených maleb jsou v originálu k vidění i na umělové výstavě „Roky s barvami“ ve vsetínském zámku, kde jsou v prodeji i poslední kusy kalendáře opatřené jeho podpisem.

*Olga Mehešová,
historik umění MRV, Vsetín*

*Foto: I. Hartinger, Tři krále,
olej na plátně, 2014*